

Der findes nyere psykiatriske sygehusafdelinger, som uden videre må anses for at være i god overensstemmelse med de krav, der med rette kan stilles i dag, jf. § 24. Det er imidlertid ikke meningen at låse udviklingen fast. Der er tale om en retlig standard, hvis indhold vil ændre sig med tiden. God psykiatrisk behandlingsstandard er et relativt begreb, som dog ikke bør være afhængigt af sted, men nok af tid.

Bestemmelsen angiver sammen med §§ 1 og 4, at sygehusejerne skal sørge for, at der er tilstrækkeligt personale, bygninger og andet udstyr til opfyldelse af de krav, som må stilles for at anse gode psykiatriske behandlingstilbud for opfyldt, navnlig med henblik på at forebygge tvangsanvendelse.

En lukket psykiatrisk afdeling bør være udstyret med mindst 2 dagopholdsrum ud over gangen samt separat besøgslokale og yde et passende tilbud om beskæftigelse, undervisning og motion 5 dage om ugen samt adgang til mindst 1 times ophold udendørs hver dag, også i weekenden.

Der bør være personale til rådighed, som om fornuddent kan ledsage en frihedsberøvet patient under udgang.

Efter stk. 2 bemyndiges sundhedsministeren til at fastsætte nærmere regler til gennemførelse af bestemmelserne om patientrettigheder for frihedsberøvede patienter.

Til §§ 25–28

Til afløsning af den eksisterende tilsynsværgeordning foreslås etableret en ordning med lønnede patientrådgivere.

Efter lovforslagets § 25, stk. 1, skal der automatisk og obligatorisk ske beskikkelse af en patientrådgiver i alle tilfælde af tvangsinddæggelse, tvangstilbageholdelse og tvangsbehandling, uanset om patienten har anmodet om en sådan beskikkelse. Ved anden form for tvangsanvendelse, dvs. tvangsfiksering, jf. §§ 14, 17 og 18, skal der ligeledes beskikkes en patientrådgiver.

Lovforslagets § 25, stk. 2, og § 27, stk. 1, indeholder en beskrivelse af patientrådgiverens opgaver, der i almindelighed forudsættes at kunne løses inden for 4–6 timer pr. uge.

Patientrådgivere antages efter ansøgning af statsamtmanden, som udarbejder en fortegnelse over de antagne patientrådgivere, der fordeles mellem de enkelte psykiatriske afdelinger i statsamtet. Patientrådgiveren skal kunne frasige sig beskikkelsen, såfremt den pågældende skønner, at det ikke vil være muligt at opnå samarbejde med pågældende patient. Et sådant skøn vil hovedsageligt foretages på baggrund af forudkendskab mellem patient og patientrådgiver.

Patientrådgiverne tænkes navnlig rekrutteret fra personale med ansættelse i sundheds- og socialektoren i vid forstand. Også andre interesserede bør dog kunne komme i betragtning.

Beskikkelsen sker i det enkelte tilfælde ved, at den vagthavende sygeplejerske udtager den patientrådgiver, som står for tur fra den fortegnelse, som statsamtmanden har udarbejdet over antagne patientrådgivere. Beskikkelsen sker i almindelighed ved telefonisk underretning til patientrådgiveren, men skal efterfølgende bekræftes skriftligt.

Fremsetter patienten begæring om at få en anden på fortegnelsen optaget patientrådgiver beskikket, skal en sådan begæring så vidt muligt tages til følge, jf. § 26, stk. 2. Er der tale om en anmodning om at få en allerede beskikket patientrådgiver udskiftet med en anden, der er optaget på fortegnelsen over patientrådgivere, bør anmodningen dog kun imødekommes, hvis dette er rimeligt begrundet.

Mens den vagthavende sygeplejerskes og overlægens beskikkelse af en patientrådgiver i medfør af henholdsvis § 26, stk. 3 og 2, altid vil ske i henhold til listen over faste patientrådgivere, kan andre end disse godt beskikkes som patientrådgiver af statsamtmanden i henhold til patientens udtrykkelige begæring, jf. § 26, stk. 5.

I disse tilfælde vil der dog altid ske foreløbig beskikkelse af den patientrådgiver, der efter § 26, stk. 2, står for tur. Denne fungerer, indtil statsamtmanden har truffet afgørelse om, hvorvidt patientens anmodning om at få beskikket en patientrådgiver, der ikke er optaget på listen, kan imødekommes. Ved vurderingen af, om en sådan begæring bør tages til følge, bør der lægges vægt på, om begæringen er rimeligt begrundet, herunder om den, der ønskes beskikket, kan anses for egnet til hvervet. Nære pårørende til patienten og dennes venner kan meget vel være de eneste, som patienten har tillid til. Til disse kan man ikke stille krav om særlig indsigt eller kendskab til de forhold, som de faste patientrådgivere forudsættes at have erhvervet sig, men derimod nok om en umiddelbar forståelse for, hvad hvervet indebærer. Der må ikke foreligge interessemodsætninger, som patienten eventuelt ikke selv er tilstrækkeligt opmærksom på.

Såfremt statsamtmanden finder beskikkelsen utilrådelig og derfor afslår at imødekomme patientens begæring, vil afslaget kunne påklages til indsigtssævet.

Hvis patientrådgiveren skal kunne udføre sit hverv, er det nødvendigt, at rådgiveren på den ene side modtager relevante lægelige oplysninger om patienten og ikke må nøjes med, hvad denne selv kan og vil oplyse. Det er på den anden side også vigtigt at tage hensyn til patientens egne ønsker og lægernes